Očkovanie voči HPV ako najlepšia prevencia rakoviny krčka maternice

Zverejnené: 26. júna 2024 | Autor: Vivien Malá



Ľudský papilomavírus (HPV) je infekcia, ktorá sa prenáša pohlavným stykom alebo bežným kontaktom s kožou a sliznicou u infikovaných jedincov. Existuje viac ako 150 rôznych typov tohto vírusu, pričom infekcia môže nastať v rôznych štádiách života. HPV môže byť prítomný aj bez akýchkoľvek symptómov, čo je častým prejavom tejto infekcie. Nevyhnutná je pravidelná gynekologická kontrola, aby sa čo najskôr identifikovala prípadná infekcia.

Medzi rizikové typy HPV patria onkogénne typy 16 a 18, ktoré majú vysokú prevalenciu. Pri dlhodobej infekcií dochádza k vzniku cervikálnej intraepiteliálnej neoplázie 2. alebo 3. stupňa, čo zvyšuje riziko vzniku rakoviny krčka maternice. Štatistiky naznačujú, že tieto typy vírusu sú zodpovedné za približne 70 % prípadov rakoviny

krčka maternice.

Očkovanie proti HPV je odporúčané od 9. roku veku dieťaťa. Vo veku od 12 do 14 rokov je očkovanie hradené z verejného zdravotného poistenia a očkuje sa dvomi dávkami. Po 15. roku života sa očkuje 3 dávkami a osoby môžu využiť benefity ich zdravotnej poisťovne. Očkovanie proti HPV je primárnou prioritou voči prevencií rakoviny krčka maternice.

HPV očkovanie u žien

HPV je jedným z najčastejších sexuálne prenosných vírusov. 80 % sexuálne aktívnych jedincov, žien aj mužov, sa aspoň raz stretne s niektorým typom HPV. Prevalencia tohto vírusu je u žien vyššia, čo zvyšuje riziko vývoja rakoviny krčka maternice. Najúčinnejšou formou prevencie je podanie vakcíny ešte pred nástupom sexuálneho života.

Očkovanie je prínosné aj vtedy, ak došlo k predošlej nákaze, zabraňuje následnej re-infekcií, prípadne chráni pred ďalšími typmi vírusu. U žien, ktoré boli liečené na cervikálnu dyspláziu, kondylómy, dyspláziu vulvy alebo vagíny, očkovanie môže znížiť riziko recidívy týchto ochorení. V súčasnosti prebiehajú ďalšie štúdie, ktoré sa zameriavajú na prínosy očkovania voči HPV.

HPV očkovanie u mužov

Očkovanie proti HPV je spoľahlivou stratégiou, ktorá účinne zabraňuje 90 až 100 % chronických infekcií HPV a poskytuje ochranu pred vysoko rizikovými typmi 16 a 18. Muži nakazení rizikovými typmi HPV majú vyššiu pravdepodobnosť rozvoja rakoviny hlavy a krku. Z tohto dôvodu je nevyhnutné poskytovať edukáciu pacientom o možnosti očkovania bez ohľadu na pohlavie.

Zhrnutie

V súčasnosti pozorujeme neustály nárast úsilia v oblasti očkovania proti HPV, čo predstavuje významný pokrok. Napriek tomu stále existuje priestor na zlepšenie počtu očkovaných. Smerovanie Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a Národného onkologického programu k dosiahnutiu zaočkovanosti na úroveň 90 % naznačuje významnú snahu dosiahnuť širokú imunitu voči HPV. Očkovanie voči HPV sa javí ako jediný, spoľahlivý spôsob úspešnej prevencie infekcie HPV a súvisiacich komplikácií.